

[*en marge*] Parochialis sanctae Mariae de Visitatione

Die 3 iulii 1686 in vespere.

Praefatus dominus visitator (etc.) visitavit ecclesiam parochialem sub invocatione sanctissimae Mariae de Visitatione de Lama, cuius de praesenti est rector admodum reverendus dominus Antonius Baptista de Bartolis, quam assequutus fuit quadraginta septem circiter abhinc annis per concursum, ut ex bullis suae collationis apud ordinarium expeditis apparet. Redditi dictae ecclesiae parochialis annuatim sunt librae mille monetae Genuae, provenientes ex decimis, primitiis, oblationibus et ex aliis fructibus bonorum stabilium dictae ecclesiae.

[349v] Visitavit sanctissimum sacramentum, quod invenit asservari in pyxide ex auricalco cum cuppa argentea in totum deaurata, conopaeo albi coloris et cruce in eius summitate instructa ad formam, atque inservit pro adoratione et communionibus generalibus, et aliquibus additis inservit etiam pro ostensorio in expositione et asportatione sanctissimi in processionibus, mandavit tamen provideri de vitro ad formam.

Visitavit aliam pyxidem parvam ex argento intus deauratam, cum sua bursa serica rubei coloris, inservientem pro asportando sanctissimo viatico ad infirmos, et est ad formam.

Dictum sanctissimum sacramentum asservatur ad altare maius in tabernaculo ligneo in totum deaurato, conopaeo rubei coloris instructo cum imagine Christi resurgentis in eius summitate et ser<r>a secreta et clave munito ad formam; mandavit supra dictum tabernaculum appendi baldachinum saltem infra annum.

Lampas ante ipsum sanctissimum sacramentum pendet ad formam, continuo ardens ex impensis communitatis, de caeraeis pro deferendo providetur a societate ibi erecta auctoritate apostolica cum privilegiis et indulgentiis, sub invocatione dicti sanctissimi sacramenti.

Visitavit baldachi[n]um speciosae formae rubei coloris pro deferendo sanctissimo.

Visitavit etiam umbellam, in cuius summitate mandavit apponi crucem.

Velum humerale albi coloris sericum, thurribulum cum eius navicula ex auricalco, lanternae magnae adsunt ad formam, deficit pluviale, et ideo mandavit saltem infra biennium de eo provideri.

Visitavit fontem baptismalem, cuius vas est [350r] marmoreum, ciborium vero ligneum, conopaeo caerulei coloris et cruce in eius summitate instructum atque munitum ser<r>a secreta et clave quae detinetur paenes dictum rectorem ad formam. Mandavit supra dictum fontem appendi umbellam saltem infra annum et in ea apponi imaginem sancti Ioannis Baptistae Christum baptizantis. In eodem fonte vidit cochlear ex argento pro aqua suscipienda in baptizandis

infantibus. Invenit quoque asservari vasa stamnea oleorum chrisomatis et cathecumenorum ad formam.

Visitavit oleum infirmorum in vase stamneo quod asservatur in scamno, et ideo mandavit in posterum asservari debere in fenestrula, quam mandavit confici prope altare maius in cornu evangelii, quae debeat vestiri intus panno violacei coloris et muniri ser<r>a secreta et clave quae detineatur a domino rectore, et foris inscribatur literis maiusculis *Oleum infirmorum*.

Vidit etiam sacrarium in angulo infimo ecclesiae, quod mandavit parum elevari adeo ut muniatur ostiolo cum ser<r>a secreta et clave, quae pariter detineri debeat paenes dominum rectorem.

Visitavit altare maius, quod manutinetur a communitate, nullum habens redditum nec onus, et est sufficienter provisum de necessariis ad celebrationem missae. Dictum altare providetur de candelis pro missis celebrandis a consortio mulierum ibi erecto auctoritate ordinarii sub invocatione beatae Virginis. Gubernatur a domino rectore sub quibusdam regulis approbatis. Dictae mulieres habent prioram, paenes quam asservatur massa pecuniaria proveniens ex contributionibus annuis dictarum mulierum, ex qua solent subvenire sororibus defunctis de libris octo caerae pro sepulchralibus [350v] exequiis in earum depositione atque etiam pro quibusdam missis celebrandis, et solent etiam providere altare non solum de caeris ut dictum est, sed etiam de suppellectilibus sacris.

Visitavit altare cum eius capella sub invocatione sancti Ioannis Baptistae, quod manutinetur a domino Paulo de Santinis ex eodem loco, habens redditum annu[u]m librarum quadraginta monetae Genuae, provenientium ex sorte principali cuiusdam census legati ab olim domino Ioanne Baptista de Santinis pro missis octuaginta annuatim celebrandis in dicto altari per capellanum a domino patrono amovibil[i]ter eligendum, qui ad praesens est reverendus dominus Urbanus de Monte ex eodem loco. Dictum altare est tolerabiliter provisum de requisitis ad celebrationem missae; mandavit tamen provideri de missali romano reformato, de sacro convivio et etiam de duobus candelabris ex auricalco. Suppellectilia sacra eiusdem altaris asservantur in quadam capsula, quam mandavit muniri ser<r>a secreta et clave quae detineri debeat paenes dictum capellanum. Coram dicto altari adest monumentum sepulchrale pariter manutentum ab eodem patrono praedicto.

Visitavit altare cum eius capella sub invocatione sancti Philippi Nereii, quod manutinetur a domino Fabiano Bartholo ex eodem loco Lamae, noviter erectum et adhuc non dotatum, est tamen sufficienter provisum de icone et de caeteris necessariis ad celebrationem missae ad

formam, coram dicto altari pendet lampas ardens ex impensis dicti domini patroni.

Suppellectilia sacra asservantur in quadam capsula paenes dictum altare, quam mandavit [351r] muniri ser<r>a secreta et clave quae detineatur paenes dominum patronum.

In dicta capella asservatur imago deaurata sancti Philippi Nerii cum reliquiis eiusdem sancti in pectore dictae imaginis insertis, et per vitrum leguntur sequentia verba: *Ex praecordiis sancti Philippi Nerii.*

Vidit literas patentes autenticas earumdem reliquiarum et ideo mandavit quamprimum procurari ut exponantur publice fidelium veneratione, servatis modis et formis debitis.

Visitavit suppellectilia sacra, quae invenit asservari in choro in quodam scamno et etiam in quadam capsula, ambobus munitis ser<r>a secreta et clave quae detinetur paenes dominum rectorem ad formam. Dicta suppellectilia sacra sunt copiosa et ut plurimum serica et perpolite custodita.

In hac ecclesia reperiuntur quinque monumenta sepulchralia, quorum duo sunt manutenta a diversis patronis; caetera autem manutententur a communitate; ex ipsis monumentis unum est pro sacerdotibus, alterum pro viris, alterum pro foeminis et alterum pro parvulis sepeliendis, et sunt omnia ad formam.

Corpus ecclesiae est dealbatum et ad formam, sicut etiam eius fores, munitae clave quae detinetur paenes dominum rectorem.

In dicta ecclesia vidit pulpitum ad formam, in quo solet concio haberi ad populum, non solum tempore quadragesimali sed etiam aliis solemnioribus diebus infra annum.

Visitavit sedem confessionalem ad formam. In hac ecclesia solet recitari officium beatae Virginis singulis diebus festivis a quadam confraternitate [351v] laicali ibi erecta auctoritate ordinarii, quae servit sub quibusdam capitulis ab eodem ordinario approbatis. Dicti confratres induunt cappas albas et habent suos officiales, cuius caput dicitur prior, qui renovantur de semestri in semestrem et tunc temporis computa redduntur coram domino rectore et confraternitate.

Habent massam pecuniariam constitutam ex contributionibus certis annuis dictorum fratrum, ex qua solent subvenire confratribus de octo libris caerae in eorum depositione et etiam de elemosinis pro sex missis celebrandis; solent etiam associare processionabiliter cum cappis confratres defunctos sepeliendos.

Doctrina christiana docetur singulis diebus festivis inter missarum solemnias per dominum rectorem, et populus repertus satis instructus.

Nuptiae non benedicuntur; ideo mandavit in posterum benedici ad formam missalis romani, et si sponsi negligentes fuerint in benedictione petenda contra eos poenam statuendam.

Visitavit campanile cum duabus campanis ad formam.

[*en marge*] Ecclesia campestris sancti Laurentii

Visitavit ecclesiam campestem sub invocatione sancti Laurentii, quae antiquitus erat ecclesia parochialis de hoc loco Lamae et fuit postea translata pro maiori commoditate populi ad ecclesiam praedictam sanctae Mariae.

In dicta ecclesia visitavit altare, quod manutinetur a communitate, nullum habens redditum nec onus, et est sufficienter provisum de necessariis ad celebrationem missae quae aliquando ibi celebrari solet. Supra dictum altare adest icon ad formam, et suppellectilia sacra asservantur [352r] in capsula, quam mandavit muniri clave quae detineatur paenes parochum.

Corpus ecclesiae est dealbatum, sicut etiam eius fores, munitae clave quae detinetur apud dictum rectorem.

[*à nouveau* Santa Maria della Visitazione]

Visitavit libros parochiales, quos invenit ad formam habitam in rituali romano. Mandavit confici librum de statu animarum, quas dictum fuit esse in hac parochia centum et nonaginta, ex quibus communicantur centum et triginta, et non omnes paruerunt praecepto ecclesiae, ideo mandavit per dominum rectorem admoneri ut pareant, et si non paruerint esse denunciandos curiae episcopali.

In hac parochia adsunt duo reverendi, scilicet presbiter Urbanus de Monte et p(resbiter) Matthaëus de Massianiis, qui prout attestatur dominus rector, etiam quamplures alii, sunt bonae vitae et famae et inserviunt ecclesiae.

Aedes canonicales non adsunt, ideo mandavit aedificari prope ecclesiam parochialem idoneas et aptas ad formam. In reliquis omnia se bene habere compertum est.